

OP SAFARI MET VAN OORD!

“WIJ VERANDEREN DE WERELD”, ZEGT PAUL VERHEUL, DIRECTIELID VAN VAN OORD. DAAR IS GEEN WOORD VAN GELOGEN, WANT DANKZIJ HET WERK VAN DIT MARITIEME FAMILIEBEDRIJF ZIEN ONZE LANDKAARTEN ER STEEDS NÉT EVEN ANDERS UIT. MET JE POTEN IN DE MODDER STAAN EN DOORLOPEND STREVEN NAAR VERBETERING. DAT IS HET GEHEIM VAN BIJNA 150 JAAR BESTAAN ÉN HET RECEPT VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST IN EEN TIJD WAARIN NIETS NOG VOORSPELBAAR IS.

Tekst: Karin Koolen
Fotografie: Lennaert Ruinen

Wie de ontvangsthal in het hoofdkantoor van Van Oord binnenstapt, kan er niet omheen: een grote foto van Palm Jumeirah (het palmvormige eiland in Dubai) pronkt aan de wand. Een fenomenaal en wereldberoemd staaltje baggerwerk van Van Oord, waar het bedrijf terecht trots op is. Het ruime hoekkantoor van Paul Verheul heeft een minstens zo fenomenaal uitzicht op de Maas. Links de Van Brienoordbrug, rechts De Kuip. Daar vlakbij, op het Putseplein, stond het kraambedje van de huidige *chief operating officer*. Hoewel Paul vele jaren geleden vertrok, kijkt hij vanuit zijn werkplek graag uit over de stad waar hij zoveel goede herinneringen aan heeft.

Google Earth

Zes jaar geleden kwam Paul het directieteam van Van Oord versterken. “Terug naar mijn maritieme roots, want ik begon mijn carrière bij de marine, waar ik uiteindelijk ook mijn opleiding aan de TU Delft tot werktuigbouwkundige afrondde.” Na zestien jaar de wereldzeeën bevaren te

hebben, zocht hij het letterlijk hogerop; hij werd technisch directeur bij Transavia en bekleedde in de daaropvolgende jaren diverse topfuncties in de luchtvaartwereld. “Ik ben altijd op zoek naar uitdaging. Uitzoeken hoe dingen nog beter kunnen, dát is mijn drijfveer.”

Hollands glorie, zo vat Paul familiebedrijf Van Oord samen. Dus toen hij een directiestoel aangeboden kreeg, hoefde hij niet lang na te denken. “Dit is zo’n werelds bedrijf, in de stad waar ik geboren ben. Daar gaat bij mij de adrenaline van stromen. Ik werk ook graag voor een bedrijf waar je een product aflevert en trots kunt zijn. Opa’s kunnen met hun kleinkinderen naar Maasvlakte 2 rijden en zeggen: ‘Kijk jongens, dit heb ik gemaakt.’ Of met de iPad, naar Egypte, Koeweit... Ik zeg weleens: *We are changing Google Earth!*”

Wereldhaven

Zo groot en werelds als het bedrijf nu is, zo klein en lokaal is het begonnen. De geschiedenis gaat terug tot 1868, toen

‘DE BAND TUSSEN VAN OORD EN ROTTERDAM
WERD IN DE NEGENTIENDE EEUW EEN FEIT
MET DE AANLEG VAN DE NIEUWE WATERWEG’

Govert van Oord uit Werkendam als zelfstandig griendbaas begon. De band tussen Van Oord en Rotterdam werd in de negentiende eeuw een feit met de aanleg van de Nieuwe Waterweg. Zonder de Nieuwe Waterweg was Rotterdam nooit de wereldhaven geworden die het nu is. Jaren later ging Van Oord de grens over en inmiddels is het bedrijf actief in tientallen landen wereldwijd. Hoe een relatief kleine baggeronderneming zo groot kon worden? Niet in de laatste plaats dankzij de baggeroorlog [die van 1998 tot 2003 woedde tussen drie beursgenoteerde bedrijven met als inzet de hegemonie in de Nederlandse baggersector, red.]. Hij staat bij velen nog in het geheugen gegrift. Van Oord wilde zich lange tijd niet mengen in het strijdgewoel, maar kwam uiteindelijk als overwinnaar uit de bus door een fusie aan te gaan met Ballast Nedam Dredging. Die fusie maakte het bedrijf driemaal zo groot en versterkte de wereldwijde positie van Van Oord.

Op het dressoir, tussen de managementboeken, relatiegeschenken en glazen miniatures van eerder gelanceerde schepen, staat een foto die vorig jaar genomen is in Nigeria. Paul en collega's August Runge en Ronald Schinagl staan breeduit lachend naast drie Nigeriaanse aandeelhouders. Van Oord is al tientallen jaren actief in het Afrikaanse land en baggerde onder meer een vaargeul in de Nigerdelta. Werkzaamheden om eilanden op te spuiten in de Lagos Lagoon zijn *as we speak* in uitvoering.

Havens uitdiepen en landwinning behoren van oudsher tot het repertoire van het maritieme bedrijf, maar Van Oord plaatst evengoed olie- en gasleidingen, laadboeien en pijpleidingen op de zeebodem en realiseert zelfs complete windmolenparken in zee. Het moge duidelijk zijn; het bedrijf zit niet stil en is van meerdere markten thuis.

Wind

Uitgebaggerd zijn ze nog lang niet, antwoordt Paul op de vraag waar de toekomst van het bedrijf ligt. "Hoewel de prijsdruk toeneemt, blijft baggerwerk een stabiele handel. Logisch ook; de wereldbevolking groeit, mensen verzamelen zich rondom rivierdelta's en langs de kust. Grotere schepen vereisen grotere havens."

De olie- en gasmarkt is een ander verhaal. "We hebben nog olie en gas voor de komende twintig à veertig jaar, maar we moeten een transitie in", zegt Paul. Daar ligt een majeure uitdaging. Van Oord is een van de oprichters van de transitiecoalitie. "Wij lopen hierin voorop met andere grote spelers als Shell, Eneco, Havenbedrijf Rotterdam en Siemens. *Wind is the newborn energy* - de groei van offshore windactiviteiten is bijna een derde van onze totale omzet. Wij geloofden in de mogelijkheden en zijn gaan investeren."

'WE HEBBEN NOG OLIE EN GAS VOOR DE KOMENDE TWINTIG À VEERTIG JAAR, MAAR WE MOETEN EEN TRANSITIE IN'

En daar draait het om. Want wil je als bedrijf blijven voortbestaan, moet je als directie doorlopend gefocust zijn op wat er speelt. Gevoel houden. Of zoals Paul het zegt: altijd met een poot in de modder staan. "We leven in een VUCA-world [Volatile, Uncertain, Complex en Ambiguous, red.], een wereld waarin niets meer voorspelbaar is en veranderingen razendsnel plaatsvinden. De huidige tijd is complex, onzeker en ambivalent. Wie zag Brexit of Trump aankomen? Klanteisen en regelgeving zijn doorlopend onderhevig aan nieuwe inzichten, politieke ontwikkelingen en beleidskoersen omtrent sociaal en duurzaam ondernemen. Dat vereist snel schakelen, met professionals die het aankunnen. Als er ineens een *disruptive technology* komt, waaruit blijkt dat bijvoorbeeld getijdencentrales zouden werken, gaan we mogelijk die kant op."

Dat vraagt wat van de mensen in het bedrijf, bekent het directielid. "Het ene moment zit je in olie en gas, daarna in wind. Soms komt er heel onverwacht een nieuw project binnen. Bijvoorbeeld het baggeren van het Tweede Suezkanaal in Egypte; honderden mensen zaten diezelfde middag op het vliegtuig. Kuifjes op safari - we hebben mensen nodig die dat leuk vinden."

Slikken

De meeste mensen die bij Van Oord komen werken gaan niet meer weg. Paul: "We hebben een laag verloop. Mooi, enerzijds, maar er zit ook een risico in; voor een groeiend bedrijf heb je immers ook vers bloed en nieuwe ideeën nodig." De uitdaging: hoe haal je die frisse wind binnen in een bedrijf waar menigeen al 25 jaar werkt?

Dan komt Port XL, een initiatief voor startups met innovatieve ideeën voor de haven, als geroepen. Van Oord is een van de *founding fathers*. Op 18 april 2017 tekende het bedrijf een contract met Sagar Defense: binnenkort krijgen de op afstand bestuurbare schepen, die worden ingezet voor hydrografische opnames op ondiepe wateren, een upgrade waarna ze zelfstandig metingen kunnen uitvoeren.

Rotterdam zal nooit meer de grootste haven ter wereld worden, stelt Paul, maar Van Oord helpt graag mee om de Rotterdamse haven een van de beste en modernste wereldhavens te laten blijven. En dat vereist innovatie, de blik op de toekomst en samenwerken met grote én kleine partijen. Paul: "Als je al zolang voor een bedrijf werkt en een jonge starter komt je vertellen wat beter kan, is dat misschien best even slikken. Maar juist als je al zolang hetzelfde werk doet is het goed om met anderen te praten. We leveren nu zelfs mentoren aan, die zie je echt enthousiast worden. Ons werk wordt steeds complexer, je komt er niet meer met alleen een maritieme achtergrond. Er komen technische, marien-biologische, misschien zelfs medische ontwikkelingen bij kijken. Wellicht kunnen innovaties uit die hoeken wat voor ons betekenen."

Om uiteindelijk beter te zijn dan je concurrenten moet je kansen zien en grijpen, aldus de van oorsprong werktuigbouwkundige. "Niet alleen dat nieuwste bootje aanschaffen, maar een sfeer creëren waarin je continu met open vizier naar verbetering streeft. Natuurlijk, successen moeten gevierd, maar de dag erna ga je er weer vol tegenaan."

Vervelen? Dat risico ligt nog lang niet op de loer. Paul: "Werken bij Van Oord blijft een spannend jongensboek!"

‘Rotterdam zal nooit meer de grootste haven ter wereld worden, maar Van Oord helpt graag mee om de Rotterdamse haven een van de beste en modernste wereldhavens te laten blijven’